

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRA IÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

L'actualitat

L'actualitat d'aquests dies ha tingut caires ben diferents, caires per a tots els gustos. Tots aquests caires, naturalment, han tingut la seva música. Fins, en alguns llocs, aquesta música ha recordat les piules que, quan arriba Sant Joan, hom tira per a celebrar els solstici d'estiu.

Les músiques d'ara, però, no han estat pas per a celebrar el solstici d'estiu. Al contrari: s'ha girat un fret que pela, s'ha acabat de cop i volta el bon temps que fins ara gaudíem.

Aquests dies han volat molt altes les més absurdes fantasies. Tothom ha fet calendaris, supòsits i conjectures. Tothom hi ha dit la seva i la dels altres.

Hem viscut, a més o menys distància—ens referim a una distància espiritual, com ja poden suposar—, un capítol de fulletí, una escena d'alta tensió dramàtica, una aventura de film.

La gent, però—sortosament—, s'ho ha pres molt a la fresca, potser perquè en aquest temps no podia prendre's-ho d'altra manera.

Diguin el que vulguin quatre illusos, quatre il·luminats, som gent que toca de peus a terra, gent pràctica, gent d'ordre, de tranquil·litat i bons aliments, de pau, pau i més pau.

Sobretot, quan s'apropaven dos esdeveniments importantíssims en la nostra vida de ciutadans dignes i conscients: la Rifa i Nadal.

INTENCIONS

HEROISME I ANTIHEROISME

L'admirador de l'heroisme. — *Ha vist? Aquest simulacre de revolució, sortosament fracassada, haurà servit per a demostrar que a Espanya encara queda heroisme.*

L'enemic de l'heroisme.—*Heroisme?*

L'admirador.—*Si, home!*

L'enemic.—*Es refereix als afusellats?*

L'admirador.—*Què diu, ara! Jo sóc una persona com cal, una persona de bon sentit. L'heroisme, segons el meu criteri, no és mai dels vençuts, sinó dels vencedors.*

L'enemic (escèptic).—*Què vol que li digui?...*

L'admirador.—*Em refereixo a aquesta telefonista d'Ayerbe, Anita Torrero: un nom que cal recordar sempre, un nom que cal escriure amb lletres d'or en el llibre de l'he-*

roisme. I jo que, abans, n'havia dit tant de mal de les telefonistes!

L'enemic.—*(Calla.)*

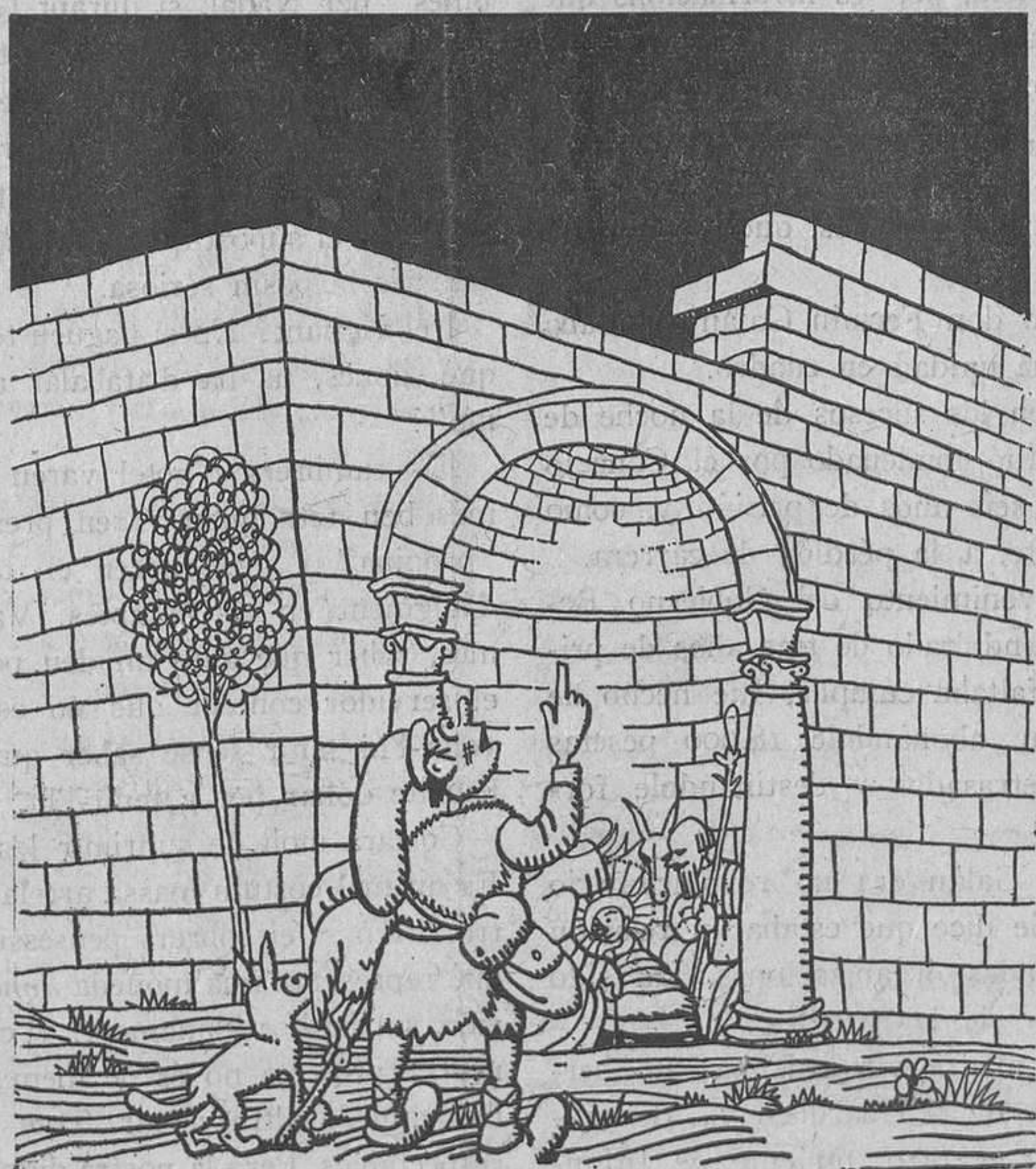
L'admirador (cada vegada més inflammat d'entusiasme).—*Que potser no en sap res del que ha fet aquesta admirable telefonista? Que potser ignora qui és Anita Torrero?*

L'enemic.—*No, no.*

L'admirador.—*A hores d'ara ho sap tothom! I li han fet una subscripció en la qual hi ha un sens fi de comtes i marquesos que hi han contribuït amb cinc i deu duros. Això són comtes i marquesos! Quina altra nació la té, una noblesa com la nostra?*

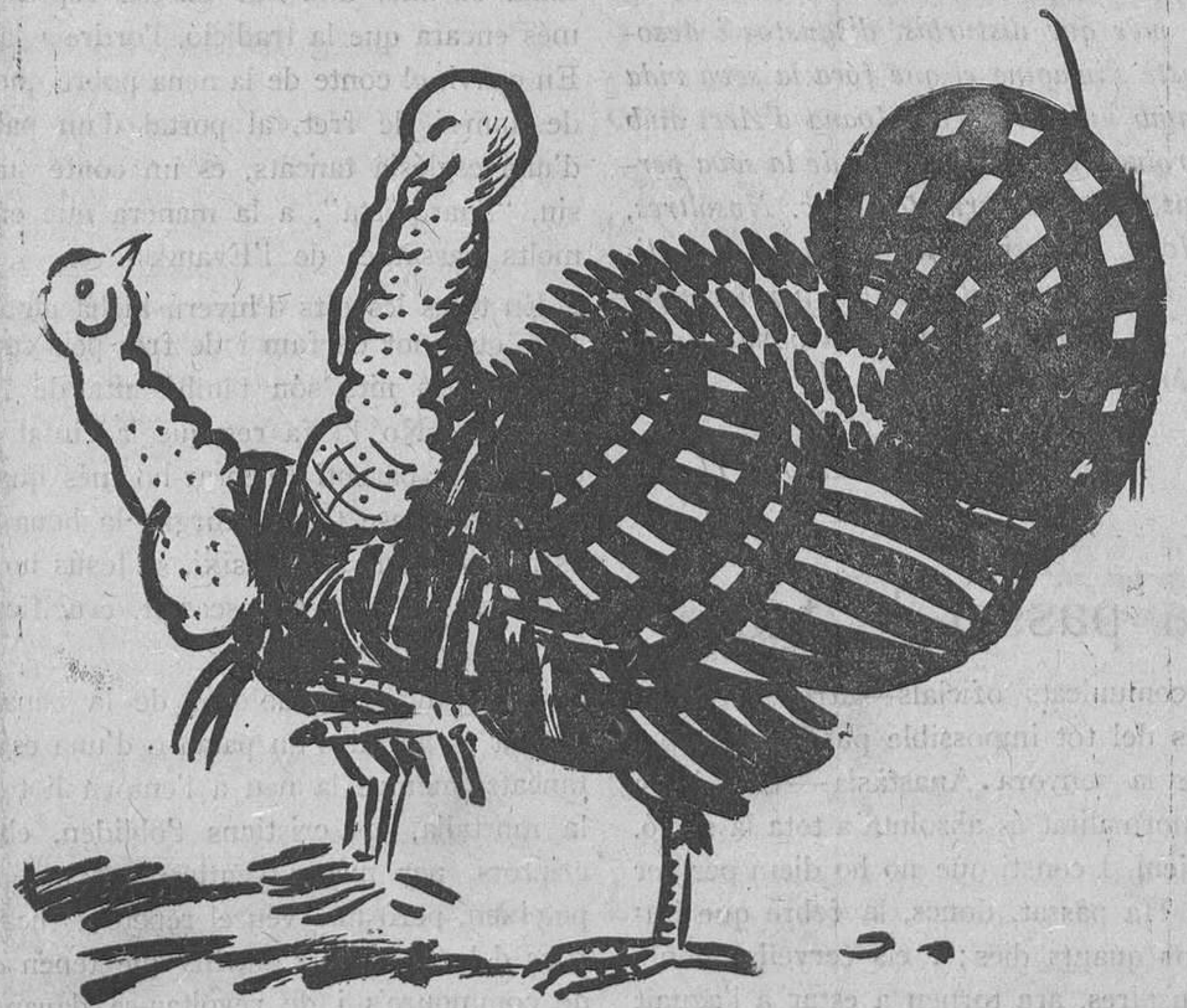
L'enemic.—*Cap, segurament.*

L'admirador.—*I aquesta altra dama il·lustre, aquesta dama de l'aristocràcia que ha volat en una avioneta damunt Madrid,*

El naixement d'aquest any

—Carail Enguany no es veu lluir l'"estel"

— Què creus tu, que quedarem amb la pell?
— Es clar, home: nosaltres ja hem passat de moda. Ara el que predomina són els capons.

llençant proclames, talment com féu D'Annunzio, a Viena?

L'enemic.—Li adverteixo que jo sento poca simpatia envers D'Annunzio.

L'admirador.—Però, i l'heroisme?

L'enemic.—Tampoc l'heroisme m'és simpàtic. Em refereixo a la idea primària i massalleguera que la gent té de l'heroisme.

L'admirador.—Però, i el gest d'aquesta senyoreta telefonista? I el gest d'aquesta gran dama?

L'enemic.—Sóc un home suficientment discret per a no comentar-los. Altrament, jo no dubto de l'heroisme de la senyoreta Torrero ni del de la gran dama aviadora. Però, què vol que li digui? Jo crec més en una altra mena d'heroisme, menys espectacular, més silenciós. Jo crec més heroïc el savi que en el seu laboratori troba la mort lluitant contra la mort; crec més heroïc el mestre d'escola, escarnit i befat i mal pagat pel govern, sacrificant la seva joventut en un recó de poble, en un recó de muntanya, en un recó de món, per a dur un xic de cultura a unes ànimes que, sense ell, viurien en la més absoluta inconsciència; crec més heroïc l'obrer que amb un jornal de sis pessetes—i n'hi ha molts, i n'hi ha que no guanyen ni això—paga un lloguer de deu duros mensuals—, perquè, encara que hom parli molt de cases barates, no hi ha cases barates—i ha de mantenir-se i vestir-se ell, la dona i tres o quatre fills, als quals han de fer anar a l'escola; crec més heroïc l'escriptor honrat, fidel a un ideal de bondat, d'intel·ligència i de justícia...

L'admirador (fredament).—Sí, sí; tota aquesta gent és digna de llàstima...

L'enemic.—No! Digna de llàstima, no! Digna d'admiració!

L'admirador.—Com vulgui. No renyirem per això.

L'enemic.—Sap qui foren uns herois? Els paletes que moriren en l'esfondrament de la casa del carrer d'Alonso Cano, a Madrid! I foren uns herois perquè sabien que la casa s'havia d'ensorrar, i ells seguien treballant-hi, per a poder seguir duent un mos de pa a la família!

L'admirador.—Sí, potser té raó; segurament té raó... Però, què vol que li digui? A mi em plau més l'altre heroisme.

L'enemic.—El teatral, l'espectacular. Ho comprenc perfectament. El que no puc fer és compartir els seus gustos. L'heroi amb música, monument i aclamacions, no em satisfà. L'adveniment de Joana d'Arc, Colom, Napoleó, per a no citar-ne d'altres, no produí més que disturbis, disgustos i desoris. Vostè s'imagina el que fóra la seva vida casat amb una dona com Joana d'Arc, amb una heroïna? Fóra l'anul·lació de la seva personalitat, fóra l'inforn domèstic. Nosaltres, en la dona, necessitem un heroisme ben diferent del de Joana d'Arc. Un heroisme fet d'amor als fills, a la llar, a la bondat, a la intel·ligència.

Lluís CAPDEVILA

Ha passat la febre

Els comunicats oficials—altres informacions és del tot impossible publicar-les, per mor de la senyora Anastàsia—ens diuen que la normalitat és absoluta a tota la nació. Ho creiem. I consti que no ho diem per fer barrila. Ha passat, doncs, la febre que imperà uns quants dies; i els cervells, atents a les guspises, ara tornen a estar a l'aguait de la tasca quotidiana. Ja no circulen "bulos", i el treball ha estat reprès a tot arreu.

Anem camí de la normalitat. No d'aquella, sinó d'aquesta.

Però cal, ara, que els qui governen vulguin que sigui veritat el retorn a la norma-

litat de quinze dies endarrera. S'ha de treure tot seguit la censura i l'estat de guerra. S'han de deixar sense efecte les clausures del mig milió de societats i centres polítics que s'han portat a cap recentment; si no, ¿com vol el general Berenguer que comenci la propaganda electoral, sense tenir dret a reunir-se, ni a parlar, ni a estar tranquil·lament a les cases pairals?

El mateix govern reconeix que la cosa ja ha passat, i que no hi ha un sol foc encès dels molts que varen cremar fa uns quants dies. El malalt ha resistit l'atac febrós, i va per bé. Se li ha d'alegrar, doncs, la convalescència.

La rifa de Madrid

Trenta-nou milions de pessetes, o sigui un milió i mig més que l'any passat, ha estat la contribució voluntària que Barcelona ha jugat a la rifa de Madrid aquest Nadal. Això vol dir que, malgrat la sort ens hagués estat ben afalagadora i aquella fardassa dels trenta milions hagués tocat per enter a la ciutat, encara no hauriem fet la pau.

La veritat és que trenta-nou milions de pessetes són moltes pessetes per jugar-se-les així, com es veu que sols sabem fer-ho ací. Amb un parell de sorteigs d'aquests, el dèficit que va deixar-nos la cèlebre Exposició estaria del tot eixugat. I heu-vos ací que potser valdria la pena de pensar-hi, en això. D'aquesta manera ens treuríem de sobre un róssec que, altrament, arrossegarem una colla d'anys.

Brindem la idea a tots aquests senyors que sols veuen solucions posant càrregues a tort i a dret i no hi veuen més enllà del nas.

Nadal

Cada any, en fullejar els diaris del dia de Nadal, ens sembla que la nota sentimental plena de pietat per als humils, per als miserables, minva. En canvi, augmenten les evocacions pantagruèliques. Es que ens esvera la carrincloneria que de vegades el sentimentalisme comporta? Es que la por de no semblar prou moderns ens fa amagar les llàgrimes, com si fossin un estigma, una senyal de poca intel·ligència?

Potser és un símptoma dels temps. Una taula curulla, una llar encesa representen, més encara que la tradició, l'ordre i la pau. En canvi, el conte de la nena pobre que mor de fam i de fret, al portal d'un palau o d'una església tancats, és un conte subversiu, "anarquista", a la manera que en són molts passatges de l'Evangeli.

En totes les nits d'hivern hi ha algun infeliç que mor de fam i de fret pels carrers. I totes les nits són també nits de Nadal pels rics. No hi fa res que la ciutat, molt cristiana, aparenti celebrar-ho més que una sola nit. Sense tanta litúrgia, la bona taula es renova cada dia. I així, si Jesús no neix cada nit, és cada nit escarnit, crucificat en la persona dels pobres.

Conte ingenu i dolorós de la nena que expira al portal d'un palau o d'una església tancats, mentre la neu a l'entorn li teixeix la mortalla, els cristians t'obliden, els escriptors, per massa sentimental, no et repeteixen, però una veu el repeteix encara al fons del cor de tots aquells que tenen el do de commoure's i de revoltar-se davant del dolor i de la injustícia.

Diríem que aquest conte escoltat per tot-hom, durant la infància, en un capvespre fret, i no oblidat mai més, és la primera llavor del descontentament. I la darrera justificació de totes les rebel·lions.

Després de la sublevació

ALGUNES NOTÍCIES I RETALLS

Detenció del general Riquelme

En ocasió en què el capità general de Madrid, don Frederic Berenguer, anava en el seu automòbil en companyia del seu ajudant pel carrer Major, de Madrid, veié passar el general Riquelme, a qui, com se sap, se li atribueix alguna intervenció en el recent moviment revolucionari. El capità general ordenà al seu ajudant que cridés el general Riquelme i li digués es presentés a Capitanía General. Així ho va fer l'esmentat general, i després de breu conversa amb el general Berenguer, passà a Presons Militars a disposició del jutjat que tramita la causa pels successos de Quatre Vents.

Regidors empresonats

A València foren empresonats alguns regidors republicans, alguns dels quals foren posats en llibertat. Altres continuen detinguts.

Els aviadors fugitius

El comandant Franco i el mecànic Rada han demanat passatge per l'Uruguai, emparant-se en la seva condició de ciutadans uruguais honorífics.

Altres dels aviadors refugiats també a Portugal, han demanat passaports per diversos llocs d'Europa i Amèrica del Sud.

El general Queipo del Llano l'ha demanat per França, Bèlgica i Holanda.

Com que sembla que no hi ha cap reclamació diplomàtica per part del govern espanyol demanant llur extradició, les autoritzacions per deixar Portugal els seran atorgades.

Altres detencions

El director de "La Prensa", de Sant Sebastià, i el capataç de mines que l'amagava, han estat detinguts.

El doctor Marañón

Autoritzat pel govern, ha marxat a París el conegut doctor Marañón.

Qui era el capità Fermí Galán

Tots coneixem, per les informacions que ha permès publicar la censura, els fets de Jaca. Però tots no coneixeu qui fou en vida Fermí Galán, afusellat el passat diumenge com un dels caps del moviment.

Heu-vos ací unes dades, que recollim de la Premsa:

"El capità don Fermín Galán mandava en Galícia una unidad en cuadro.

Intervino en los sucesos de la noche de San Juan y fué condenado por el Consejo de Guerra a seis años de prisión y, como es consiguiente, a la pérdida de carrera.

Con el advenimiento del Gobierno Berenguer, fué indultado de tres años de prisión que le faltaba cumplir, fué hecho de nuevo capitán, abonándole 18.000 pesetas de haberes retrasados y destinándole forzoso a Jaca.

El capitán Galán era un revolucionario convencido. Se dice que estaba en relación con determinadas organizaciones. Ha sido el organizador de la revuelta.

Tiene una madre virtuosísima; un hermano, teniente de la Guardia civil, destinado en Tànger, y otro, teniente de Infantería, de guarnición en Madrid.

Galán era soltero, poseía una Cristina por acción de guerra, y había estado en el Tercio.

En el trato particular era de una gran simpatía. Tenía 32 años."

Havia publicat feia poc un llibre titulat "Nueva Creación".

Descansi en pau!

La "propina" denigrant

Cada any, quan arriba aquesta època que tothom sembla tenir el dret de parar la mà per tal que hom hi posi la denigrant "propina" de Nadal, els nostres nervis es redrecen i semblen voler-nos dir, una vegada més, que la humanitat, per unes monedes, es ven novament.

Perquè aquests "cromos" de dibuixos deficientíssims i amb unes ratlles al darrera que prostituteixen la poesia, són la cosa més poca-solta que existeix a la nostra terra. Sortosament, cada any en va minvant el costum; i ja voldríem ésser al dia, llunyà ben certament, que ningú no passarà el platet felicitant-vos les nades. No creiem que de les múltiples felicitacions que hom rebí pugui traduir-se'n un passament millor de la diada. Sense elles, Nadal seria igual per nosaltres, i els obrers seguirien veient la taula, de menjars superflus ben neta.

I el mal és que s'ha donat tant de moda felicitar les Pasques, que gent a la qual no deveu cap treball, que no us han fet cap favor en l'anyada que fineix, us allarguen el "cromet" i esperen amb un somriure de fàstic el vostre donatiu que, malgrat ésser absolutament de voluntat, mai sabeu si és prou per a deixar content a qui us demana des de la porta estant.

Hi ha oficis, persones més ben dit, que la seva acció petitòria no és tan denigrant com d'altres. Aquests són els qui, durant l'any, us presten certs serveis i no reben, a canvi, cap remuneració; però la major part dels qui aquests dies us feliciten, els paguen durant l'any, i el que és més il·lògic, fins els doneu "propina". Posem per exemple: els barbers, cirabotes, vigilant — no ens ve cap altre nom a la memòria —. Aneu a casa del barber els dies que en teniu per costum, i a més de l'import dels serveis que us presten, si no voleu que us tallin el coll un altre dia, heu de donar "propina". Per què, doncs, si la reben tot l'any, en arribar Nadal, han de posar aquesta safata vora la porta, que amb el mutisme natural en totes les safates, us convida a deixar-hi el donatiu nadalenç? I per què, també, d'aquestes lletres felicitant-vos la diada en els miralls? Els barbers, treballadors a la fi, no deurien admetre "propines" per Nadal, si durant l'any la reben.

Exactament igual els cirabotes. Heu provat mai de satisfer l'import net del seu treball, sense donar-los la denigrant propina? A ben segur que hauríeu notat una cara de jutge, en el supòst que aquests senyors funcionaris la posin seriosa.

I el vigilant? No el paguen tot l'any? Per què, doncs, us ha d'atabalar amb el "cromo"?

Els cambriers d'hotel varen fer la feina més ben feta quan varen prescindir de la "propina" i inclogueren el tant per cent d'augment en els comptes. Val més, molt més, saber que amb un deu per cent teniu el servidor content que no esforçar-vos a voler-l'hi tenir sense saber quina quantitat heu de donar per a tenir-l'hi.

Costarà molt de suprimir les "propines". Es un mal costum massa arrelat a casa nostra. Però si els obrers pensessin el què és, què representa una moneda donada, ja l'haurien suprimit ròdonament. I consti que la nostra protesta no és de menyspreu al treball d'un o altre sector. Tots ens són ben respectables. Però la nostra dignitat d'obrers, també, es rebella quan algú, per mitjà d'unes monedes, sembla voler-nos comprar els nostres actes, i el nostre mateix pensament...

JORDI MAS

La influència astral

Els signes del Zodíac també tenen la seva idiosincràsia com nosaltres. La d'ells és d'una índole misteriosa i influent. Durant la seva permanència en la constel·lació vigent, ens dominen implacablement com un prentensió vocal de torn de qualsevol societat secreta.

Es presenten sistemàticament, sense dir res, descendeixen invisiblement entre nosaltres una vegada a l'any per suggestionar-nos com un professor de ciències ocultes, que sota el seu poder us fan ballar de la manera que volen.

Van apareixer les constel·lacions zodiacals com elements d'una "troupe", d'un a un, fins a dotze, disfressats d'àngel, de faune, amb "culots", d'home cast i de lleó i d'altres classes de bèsties, tots disposats a interpretar el seu comès amb aquella mestria.

El vocal de torn és Capricorn, una cabra folla que ens fa automàtes de la seva autoritat astral, és mascle, més ben dit; és boc, i els bocs tenen uns cops de cap formidables capaços d'estavellar a qualsevol. No hi ha dubte que nosaltres estem durant el mes de Nadal sota el domini d'aquest cabrot cornut, influenciats per la seva idiosincràsia, que, aquests animals també en tenen i se la fan valer més que els homes, per les seves virtuts astrals. Aquest ocult banyut és el que ens governa misteriosament. Ara ens té obsessionats per les neules i els torrions, pel gall i la rifa, ens fa sentir fret i gana, ganes de santificar el neixement del bon Jesús; ens fa ésser bons, bons com el pa, a cops de cap i a envestides.

O si no, fixe'u-vos. La portera no és tan manefa; us ve a visitar particularment l'escambriaire, l'home que us porta el pa, el vi, el carbó, el diari, l'adroguer, el carter us puja les cartes dalt del terrat, el barber us afaïta pomposament, l'aprenent aprèn més, l'operari no parla de vagues, el mossó és més diligent, tothom que us aprecia una miqueta us anticipa una bona digestió. I l'amo, el burgès, el director, l'encarregat, el veí, el client, ja paeixen abans d'hora i amb un gest olímpic us dona diners, es tornen caritatius, amables, bons.

Hi ha un excés de bondat que vessa i, tot és degut al vocal de torn, que s'hi fa a cops de cap.

BALDOMER XIFRÉ

Correu de l'Estranger

EL NOU GOVERN FRANCÉS

L nou gabinet Steeg ha obtingut a la Cambra francesa una lleugera majoria. Les dretes no han reulat davant de cap mitjà per a derrotar el govern. Però no ho han aconseguit.

L'esperit de conciliació del nou president senyor Steeg era, amb tot, evident. Després de la declaració ministerial que, tot i éssent ferma i serena, era l'expressió d'un programa de centre, declarà:

"—Feia falta un govern i calia que aquest govern vingués a pacificar i a conciliar els esperits. Jo he vingut a fer això."

La intransigència de les dretes, tanmateix, i de part del centre, netament reaccionària, va fer impossible tot intent de conciliació. La lluita es plantejà, doncs, amb gran claredat, entre dretes i esquerres. I la victòria, com hem dit, ha estat de les esquerres.

Es una victòria d'una gran importància. L'imperi que les dretes franceses exercien al Parlament des de feia dos anys i mig, impossibilitava portar a cap una obra franca-

ment democràtica i liberal que fes honor a la República.

Ara el camí és obert. L'esforç dels veritables republicans els ha permès de conquerir novament la República. I la política francesa entra en una nova fase, en la qual, si bé caldrà rectificar molts errors, vèncer moltes dificultats, s'obren nous i més amples horitzons per als homes de bona voluntat.

ENTORN D'UNA PROHIBICIÓ

La situació política d'Alemanya és cada dia més incerta. Ara mateix, el govern del Reich ha prohibit el film "Res de nou a l'Oest", tret de la cèlebre novella de Remarque, que es representa lliurement a tot arreu.

Aquesta decisió del govern alemany, en les circumstàncies actuals, té tot el caràcter d'un fet polític, les conseqüències del qual poden ésser molt greus. El govern, en efecte, en decretar aquesta prohibició, ha obeït a la pressió que sobre ell exercien els nacionalistes i racistes alemanys.

Les raons invocades no poden convèncer ningú. Diuen, per exemple, que "Res de nou a l'Oest" perjudica el bon nom d'Alemanya a l'estranger. Però, això no és cert. El que en tal cas perjudica és el nom de l'Alemanya imperialista i militarista. Però aquesta Alemanya ja fa anys que n'està, de desprestigiada.

Els diaris d'esquerra, amb raó, han atribuït una gran importància a aquest petit esdeveniment. L'hi han consagrat, durant més de quinze dies, molts articles i diversos editorials, considerant-ho com la primera capitulació del gabinet Brüning davant els nacionals-socialistes. I hom creu que no serà la darrera.

Ara és probable i natural que llurs adversaris, els socialistes i els comunistes, protestin contra tots els films i obres teatrals de tendència nacionalista o reaccionària. I aquesta lluita, donada l'actual situació política, ben bé podria ésser el començament d'una guerra civil.

La terapèutica política de la gana

Mussolini ha pronunciat un discurs pintoresc a la Cambra italiana, abans d'aprovar el projecte sobre la rebaixa de sous als empleats de l'Estat. Ha parlat de la crisi que travessa Itàlia, de la crisi que travessa tot el món. Ha dit que la crisi italiana era a conseqüència d'aquella.

Entre altres coses ha dit el següent, que no podem resistir la tentació de copiar:

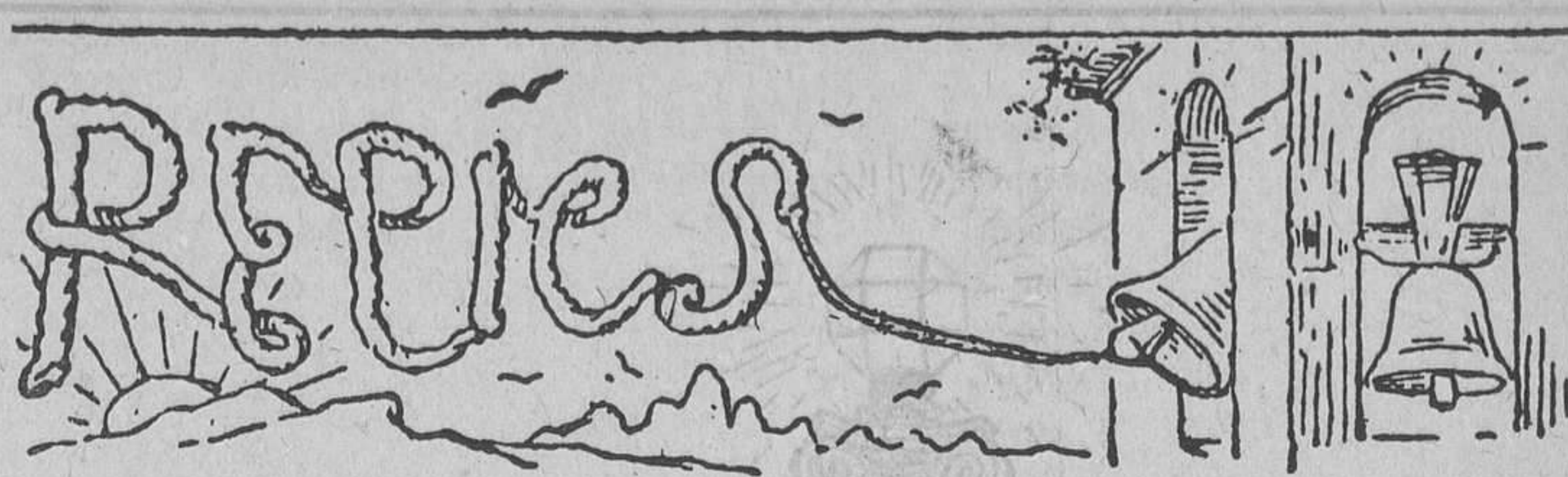
"No existen remedios heroicos que curen el mal en pocas horas, sino un remedio largo, de todos los días. *El pueblo italiano, por fortuna, no está todavía acostumbrado a comer muchas veces cada día, y se resiente menos que otras de las privaciones y sufrimientos.* Únicamente las clases superiores son menos sufridas."

Sembla que per Mussolini la gana és un mèrit.

Mussolini vol fer de la Itàlia un poble poderós i gran. Si, com diu, el remei és llarg i aquest remei consisteix a suprimir-li els aliments, als quals ja no hi està acostumat, pot succeir que quan arribi el moment solemniàl de l'engrandiment, el poble hagi fet l'ànec.

Grotesc, francament. Dit per un governant, és una cosa monstruosa.

Si això segueix, senyors, no s'espantin: farem del nostre periòdic un periòdic de criatures, amb xistus, disbarats, bajaranades, trenca-closques i demés grimègia còmico-pedagògica. Sempre valdrà més això que fer un diari com "A B C" o "El Debate".

PASSANT LA BUGADA

Hom ha començat a passar comptes als ex-homes de la Dictadura.

Els de la Diputació de Barcelona són sens dubte encara més eloqüents que els de l'Ajuntament.

Els pressupostos de la passada Mancomunitat—la Mancomunitat de l'heroic senyor Puig i Cadafalch—no eren certament modèlics. Però al seu costat, els del famós comte de Montseny són el que se'n diu una "filigrana".

Remarque ara només que el pressupost de despeses de la Diputació dictatorial de la sola "província" de Barcelona fou tres o quatre vegades més gran que el total de la Mancomunitat per a tot Catalunya.

Totes les partides foren augmentades, totes, menys una que fou rebaixada: la d'Instrucció Pública.

I és que l'obra de la Dictadura no fou més, comptat i debatut, que un esforç enorme per a augmentar els impostos i disminuir la cultura. Bon balanç, certament!

"EN TIERRA EXTRAÑA"

"Sentimos hacia el señor Cambó—escriu "La Nación"—estimación y respeto".

Ens en fem càrrec, ens en fem càrrec.

"La Nación" i tots els upetistes senten "estimación y respeto" vers aquells que els són una garantia d'irresponsabilitat.

"LA VOZ DE SU AMO"

Gran part de la Premsa de dretes ha aprofitat i aprofita encara l'actual estat de coses per a emprendre una forta campanya contra les esquerres.

Entre els diaris que més han sofisticat la veritat es destaca "La Veu de Catalunya".

No ha reparat en mitjans, no ha escatimat les mistificacions, totes les armes li han semblat bones per a atacar l'enemic desarmat.

L'òrgan del senyor Ventosa, en fi, ha fet honor a la seva bona fe.

HEROISME

El senyor Matos diu que a Saragossa, joves de la bona societat, durant aquests dies, han servit de mossos de cafè, de venedors de periòdics, etc.

Gràcies a Déu que serveixen per alguna cosa! Amb uns joves així, no cal tenir por de res!

LLENGUATGE PACIFICADOR

A Madrid—ho copiem de "La Razón", perquè no diguin—, des d'uns avions llençaren unes proclames que deien així:

"Soldados: un mal nacido ha robado un avión militar, lanzando hojas excitando a la rebelión y a que proclaméis la República. Vuestra honradez os hará comprender la vileza que envuelve esta acción, y a cuantos os quieran arrastrar a la guerra civil debéis perseguirlos como perros rabiosos".

ADHESIO

Bugallal, polític molt "popular" a Galícia, ha ofert la seva adhesió al Govern.

Així, raí!

JA TORNA A ESSER AQUI!

Ens referim a Cambó. Quan ha vist que a Madrid ningú no feia cas de les seves notes, se n'ha tornat a casa... que és tard i vol ploure.

LES NOTES DE CAMBO

Es veu que Cambó és un home que porta mala astrugància, un home que porta la negra. No ha fet més que arribar a Madrid, llençar les seves inoportunes notes—quan ens convençerem que aquest home, en política, és una cafetera?—i amb una mica més tot se'n va a rodar.

Francisquet, fes bondat i guarda't les notes en el gabinet més reservat de casa teva.

REPIC AMB VARIES NOVES

Hi ha tranquil·litat a tota Espanya.

Les tropes acampen a la plaça de la Universitat i a la plaça d'Espanya.

Ha estat clausurada "Acció Catalana".

El Sometent ha sortit al carrer.

ARTICLE DE FE

"La Veu de Catalunya"—toca ferro!—ha comentat molt graciosament "El fracàs de la Revolució".

Quan "La Veu" ho diu, bé ho hem de creure.

EL TEMPS

Un amic nostre ens diu que en la matinada del passat dimecres nevà a Barcelona.

Així ja ens expliquem la fredor.

UNA SUBSCRIPCIO

"El Debate" ha obert una subscripció per a socórrer les famílies dels que han mort com a conseqüència del moviment de Jaca.

Hi han contribuït Romanones, Yanguas i La Cierva.

Com se'ls gasten!

MAR ENLLA

Ha triomfat una altra revolució. Ara ha estat a la petita república de Nicaragua.

Els felicitem.

UNA FRASE

El ministre de Marina va dir, no fa gaires dies, que ell tenia ganes d'anar-se'n.

Però es veu que no vol marxar sol. Té por d'enyorar-se.

MENYS MAL

Al general Despujol es veu que algú li ha dit que la Premsa es guanya molt bé la vida. No podem creure altra cosa de la proposta que va fer als diaris suspesos, de pagar mil pessetes diàries...

Però a nosaltres ens consta que sap molt bé que no hi ha cap diari que pugui avenir-se a la seva pretensió.

QUE FA?

I l'alcalde? Què fa el nostre incommensurable alcalde?

Recordem, quan la vaga passada, l'aventura del bidet i la massa que es féu portar a l'Ajuntament.

I ara? Què s'hi ha fet portar, ara?

Digu'ns-ho, senyor alcalde!

PROPOSITS

Si ens volen castigar creient que no hem fet prou bondat i segueix la censura, què farem els de la Premsa d'esquerra?

Segurament el que hem fet fins ara: passar el temps.

POC TEMPS HA DURAT

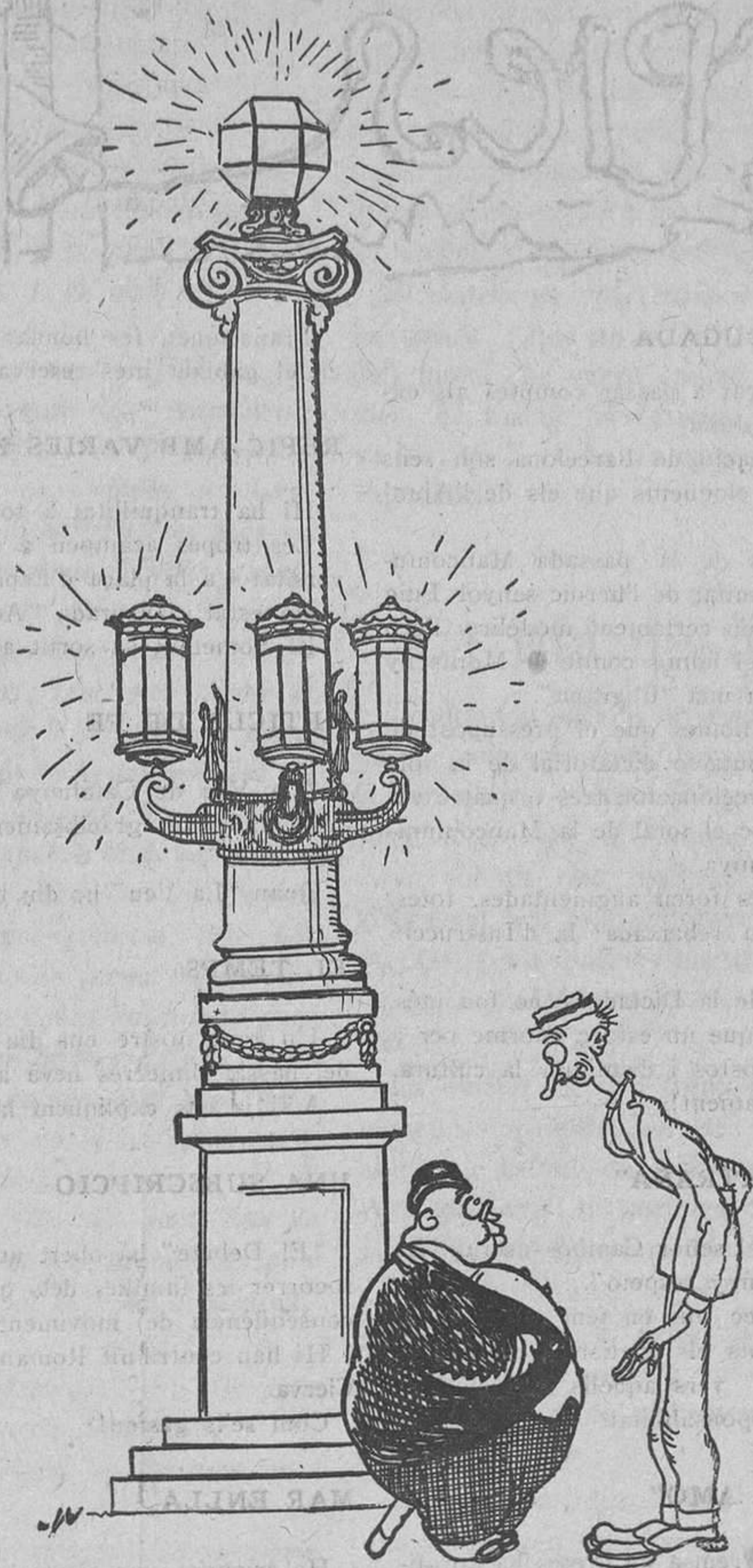
La major part de societats i sindicats que havien restat clausurats, i que d'ençà que tornem a la normalitat s'havien deixat obrir, tornen a estar tancats per ordres superiors.

Es allò de Nadal a Sant Esteve...

COSA ESTRANYA!

A Madrid han suspès una conferència que havia de donar el cap dels "legionarios", Albiñana.

Si no ho haguéssim llegit, no ho creuríem.

— Com és que has crescut tant?
— Estirant-me per llegir el diari totes les nits a la llum d'aquesta farola.

— No ho cregui, qualsevol dia faran la revenja.

De la darrera sublevació

EL CONSELL SUMARISSIM D'OSCA

La Premsa diària publicà els següents detalls, que copiem íntegres i deixant de fer-hi cap comentari, perquè tampoc no ens seria permès:

“Malgrat de la rapidesa i natural silenci amb què sempre són portats a cap els consells de guerra sumaríssims, el poble d'Osca, que segueix amb curiositat pietosa aquest afer, va conèixer els detalls generals de l'execució dels dos capitans condemnats a la darrera pena.

A dos quarts d'onze del matí del diumenge, va quedar reunit el Consell que havia de jutjar els oficials detinguts. Dues hores més tard finia el Consell i apareixia la sentència que ha estat publicada per tots els diaris.

Va encarregar-se de la defensa dels acusats el capità d'infanteria senyor Josep Vallés, pertanyent al regiment de Valladolid. Sense saber com, bona part de públic va assabentar-se que l'afusellament dels capitans senyors Galàn i García seria portat a cap a les tres de la tarda en els Polvorins militars situats a l'esquerra de la carretera de Barbastro.

Pel camí que condueix als esmentats Polvorins hi hem trobat un centenar de persones. Són les tres menys vint minuts.

Rera nostre sentim el soroll d'un motor. Es el camió Hispano núm. 649 que pertany al Regiment d'Artilleria. Quan es troba a cinquanta passes darrera nostre, s'atura per una avaria que ha sofert el motor.

Del camió salten els condemnats a la darrera pena, els quals van acompanyats del defensor i els capellans, i d'un piquet de sol-

lats que els custodia. Donen mostres de gran enteresa. Un d'ells vesteix gabardina i l'altre capot militar. Porten sabates de color.

A les tres en punt hem arribat als Polvorins. Hi ha reunides potser dues-centes persones, que es troben situades en els llocs sobresortints del d'on s'ha d'executar la sentència. El piquet que ha de complir-la va comanat per un oficial. Està format a l'ala esquerra de la tàpia que cerca els Polvorins.

A vint passes d'ells i separats entre si per uns deu metres, es colloquen els capitans Galàn i García.

Es troben reunits els caps dels regiments d'infanteria i artilleria de la guarnició.

Els condemnats es neguen a tapar-se els ulls i es conserven amb gran serenitat. El senyor García ha dit als soldats: “Apunteu bé, xicots, i no ens feu sofrir.” El defensor els abraça. I els condemnats, sota l'impuls d'una amistat antiga, obren els braços, es miren fixament i es donen una abraçada, la última, molt apretada...

A un quart de quatre ha sonat la descàrrega i la sentència ha estat acomplida.

Un metge reconeix els cossos que jauen en terra i comprova la mort del capità García. Galàn té un xic de vida, que minuts després, molt pocs, li ha fugit per sempre més.

Sobre unes lliteres són col·locats els cadàvers, els quals són tapats per unes mantes grises i carregats a una ambulància de Sanitat Militar. Eren dos quarts de quatre de la tarda.

El públic que hi havia vora dels Polvorins es descobreix reverent quan passen les despulles dels dos sumariats.

Que la terra els sigui lleu.

El capità Galàn va refusar l'assistència

cristiana i morí com un veritable republicà. Moments abans que fos acomplerta la sentència i a prec dels capellans, va dir-los-hi: “—Com amic, el que vostè vulgui. Ara, que jo prego a tots plegats que no m'atabalin amb aquestes coses. No puc tirar per terra en un minut els meus ideals de tota la vida. A més, demano que se m'enterrin en cementiri civil.”

I, efectivament, va ésser complimentada la seva darrera voluntat. La tarda de l'endemà, dilluns, el seu cos, embolicat en un llençol i ficat en una caixa senzilla, fou enterrat al cementiri civil.

Aquest ha estat el final dels dos capitans Galàn i García Hernández.

El món és dels grossos

La guerra, que va destruir moltes coses encisadores, va dispersar als quatre vents, en desmesura, els membres de la famosa “Société des Cent Kilos”, de París, si és permès d'emprar aquesta metàfora més atrevida que justa. Hi havia una llacuna profunda, no en dubteu pas. Es per això que m'he reanimat en assabentar-me que dita associació tornava a estar en el seu apogeu. Una quantitat d'homes grossos l'abdomen dels quals no proeminava després de l'època de les restriccions, han reconquerit la plenitud de llurs formes i reguanyat el greig perdut. La magnífica amplada de llur panxa incita a les pauses serenes, i ells estan joiosos de comprovar que ocupen més lloc que un altre sobre el nostre planeta.

No sé qui deia, potser En Lluís Capdevila, que l'obès — estant, naturalment, obligat a tenir el pit endavant i en enretirar el cap enrera — té, qualsevol que sigui el seu caràcter, un aire majestuós, imponent, i quasi conqueridor.

Reflexió plena de sal i de bon sentit. De fet, una consideració universal envolta l'home gras. Segons la cèlebre definició, ha estat creat i posat al món per veure fins on pot arribar l'extensió de la pell humana.

L'home gras no es preocupa gaire dels atacs que li poden dirigir en forma de mofa per la seva gruixudesa. És enemic de la dolenteria. *Bon vivant*, deixa dir la gent.

Els secs no senten gaire simpatia pels grossos. Pretenen que un cos espès sols pot alimentar un esperit dèbil:

—Dant, *Voltaire i tutti quanti*— diuen — eren magres.

Quants exemples famosos podríem allegar en contra d'aquesta tesi! Shakespeare ha fet, del seu Falstaff, un dels tipus més fantàstics, més bufons, del gran menjador i del gran bevedor. Al seu costat, Gargantua s'enorgulleix d'una rotunditat formidable i joiosa.

En un divertit capítol, Teófil Gautier ens presenta alguns dels seus contemporanis adiposos i cèlebres: Hugo, que cada dia veia saltar un botó o esqueixar-se un trau de la

seva armilla; Balzac, obligat a fer-se cerclear com una bóta de por d'esclatar; Rossini, déu de la música, que hom confonia amb un hipòpota amb pantalons; l'actor Lablache, pagant sempre el triple de preu reclamat a un viatger ordinari.

“Si es vol provar la solidesa d'un pont nou — escrivia Gautier a propòsit d'aquest últim —, s'hi fa passar el virtuós. Enfonsa tots els empostissats del teatre. El seu pes és el d'un elefant adult”.

Els grossos seguiran passejant victoriosament, encara que bufant una mica, llur ventre prominent, signe segur d'una consciència calmosa, d'una salut forta, d'una gana hercúlea. I els secs poden anar dient; les seves ironies no esborraran mai la somrient majestat dels tripus.

VELL FAUNE

La sagrada Premsa

El passat dimecres deixaren de publicar-se “La Publicitat”, “El Diluvio”, “El Progreso”. El dimarts no aparegueren “La Nau” ni “Solidaridad Obrera”.

“La Veu de Catalunya”, més coneguda per “La Voz de su amo”, publicava, el passat dimarts, dia 16, uns grans titulars que deien: *Dilluns, a migdia, es rendiren els elements d'Aviació que s'havien ensenyorit de Cuatro Vientos.—Ha estat declarat l'estat de guerra a tota Espanya.—El moviment revolucionari ha estat dominat a tot arreu.*

Rera aquests titulars, quina alegria hi havia!

Aquests dies els que se n'han endut la palma són “A B C”, “La Nación”, “El Siglo Futuro”, “El Debate”...

Quina atmosfera més carregada s'ha posat amb aquests noms! Haurem d'obrir la finestra.

O fumigar l'habitació!

Copiem de “La Razón”:

“La Asociación denominada Reacción Ciudadana repartió ayer tabaco entre los soldados de la guarnición.

Hoy se propone obsequiar a las tropas con vinos, licores y pastas.”

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

GOVERNATIVA

Impremta “La Campana”, Om, 8